

We władzy rzeczy

Mów o sobie, tylko o sobie, reż. Daria Kopiec, Wrocławski Teatr Pantomimy im. Henryka Tomaszewskiego

Mirosław Kocur

aA aA aA

fot. Natalia Kabanow

1 stycznia roku 2000, na początku nowego tysiąclecia, młody, 26-letni programista zmienił nazwisko na DotComGuy, zaszył się w domu na przedmieściach Dallas w Teksasie, uruchomił kamerę internetową i oznajmił światu, że można go obserwować przez całą dobę. Pozostanie w mieszkaniu przez rok i będzie się żywił wyłącznie produktami sprowadzanymi przez Internet.

Nic specjalnego w tym czasie nie robił. Oglądał telewizję, bawił się z psem, surfował po sieci, sprzątał. Był do bólu nudny w swych codziennych czynnościach. Żadnego seksu, żadnych perwersji. A mimo to już pierwszego dnia oglądało go dziesięć milionów internatów! Wielkie korporacje amerykańskie wkrótce zaoferowały mu wszystko, czego tylko sobie życzył za możliwość umieszczenia swego logo na jego stronie ze streamingiem.

Miliony ludzi nie mogły oderwać wzroku od banalnego krzątania się po mieszkaniu młodego, przeciętnie wyglądającego mężczyzny. Skąd ta fascynacja codziennością?

Najgłębszą próbę odpowiedzi na to pytanie dał Tadeusz Różewicz, bezlitosny kronikarz „naszej małej stabilizacji” i wielki poeta codzienności. W banalnym krzątaniu Różewicz potrafił odkryć piękno i zaskakujące sensy.

Przykładem krótkie, autobiograficzne opowiadanie *Grzech*. Kiedy Różewicz miał osiem lat, matka przyniosła do ubogiego mieszkania wspaniały wazon. Postawiła go na stole. Nie wolno było do wazonu wkładać kwiatów, bo miał emanować własnym pięknem. Wazon opętał chłopca. Pewnego dnia coś go zmusiło do ciągnięcia za serwetę. Wazon się przewrócił. Potem coś kazało chłopcu mocniej szarpać. Wazon spadł na podłogę i się roztrzaskał.

Różewicz twierdzi, że to „diabeł” ciągnął jego ręką i szarpał. Nie rozpoznał mocy sprawczej przedmiotów. To nie diabeł, ale wazon kazał chłopcu szarpać serwetę. Rzeczy nie są wcale niewinne. Na przykład taka... miotła.

Najnowszy spektakl Wrocławskiego Teatru Pantomimy *Mów o sobie, tylko o sobie*, zainspirowany opowiadaniem *Grzech* Tadeusza Różewicza, zaczyna się od zamiatania. Artur Borkowski zdaje się być opętany niewidzialnym obiektem, miotłą. W mistrzowskim popisie sztuki pantomimy miotła zamiata Borkowskim mieszkaniem wypełnione widzialnymi i niewidzialnymi meblami. Zamiatanie szybko przeistacza się w porywającą choreografię banalnej codzienności, a wszystko to rozgrywa się w metafizycznym pejzażu dźwiękowym.

Borkowskiemu towarzyszą w zamiataniu trzy znakomite muzyczki. Patrycja Betley dmie w tradycyjny instrument chiński z tykwy. Aleksandra Gronowska muzykuje głosem. Katarzyna Kapela eksperymentuje ze skrzypcami.

Zderzenie codziennych i banalnych rutyn z uduchowioną muzyką sprawdza się rewelacyjnie. Krzątanie, jak w poezji Różewicza, staje się filozofowaniem. Betley to wybitna multi-perkusjonistka. W miarę rozwoju spektaklu wyzarowuje wspaniałe, polirytmiczne fugi. Gronowska bawi się archaicznymi technikami wokalnymi, oddechem, a w jednej ze scen zamienia się w mongolską szamankę i śpiewa sama ze sobą w dwugłosie alikwotami. Kapela wtrąca na skrzypcach zręby melodii.

Do sprzątnięcia dołączają cztery kobiety: Anna Nabiałkowska, Agnieszka Dziewa, Sandra Kromer-Gorzelewska i Monika Rostecka. Każda jest we władzy innego przedmiotu. Nic do siebie nie mówią, nie mają na to czasu skupione na własnych, często zapętlonych obrzędach.

To rodzina uwięziona w rutynach codzienności. Borkowski i Nabiałkowska są w tej rodzinie rodzicami. Wszyscy mają na sobie podobne, pomarańczowe kombinezony, przypominające ubiory więzienne. Nie są jednak zamknięci w żadnej przestrzeni. Mogą scenę opuszczać. Mogą wracać. To tylko zwiększa okrucieństwo ich zniewolenia. Nikt

POWIĄZANE TEATRY

Wrocławski Teatr Pantomimy im.
Henryka Tomaszewskiego

PRZECZYTAJ TEŻ

Juliusz Tyszk
Spektakl z długą siwą brodą

Aleksandra Rembowska
Szkoda kota

Tadeusz Kornaś
Kobiety z Wilka

Aleksandra Rembowska
Sfajdać się czy umrzeć?

Anna Królika
Tancerz przecież ma głos

Zbigniew Majchrowski
KONTAKT 2014, czyli interakcje

BĄDŹ NA BIEŻĄCO

ich nie pilnuje. Nikt ich w tym mieszkaniu nie zamknął. Sami się zamknęli, być może ze strachu przed życiem.

Reżyserka Daria Kopiec podzieliła spektakl na trzy części. W pierwszej muzyka tworzy metafizyczny pejzaż dźwiękowy dla codziennych rutyn, kwestionując ich banalność. W drugiej części muzyczki, jak w Operze Pekińskiej, podążają za aktorami. Wzmacniają dźwiękami działania. Ścieranie kurzu nabiera nagle potężnej mocy. Podobnie otwieranie niewidzialnej szafy czy przesuwanie niewidzialnego mebla. Hiperkrzątanie przemienia się w koncert ciał, głosów i instrumentów.

W ostatniej części muzyka i działania odrywają się od siebie, tworząc harmonię na wyższym, duchowym poziomie. Agnieszka Dziewa w akcie buntu zrzuca kombinezon, staje się naga i bezradna. Anna Nabiałkowska, jej sceniczna matka, tuli córkę i bierze ją na kolana, jak Maria Jezusa. Pietà ujawnia męczeński wymiar codzienności.

W finale Nabiałkowska obsesyjnie przebiera się w niewidzialne suknie. Nie potrafi jednak ani zrzucić więziennego kombinezonu, ani nałożyć na siebie nowej sukni. Zapętla się w swych działaniach. Nie wyzwoli się z władzy niewidzialnych sukni. Rutyny nie chronią przed samotnością.

Piękny i mądry spektakl, a nade wszystko wspaniałe upamiętnienie setnej rocznicy urodzin Tadeusza Różewicza. Wrocławscy artyści, wracając do źródeł sztuki pantomimy, uaktualniają lęki i obsesje wielkiego poety. Rzeczy nami rządzą dziś, nie diabły, rzeczy niewidzialne.

22-09-2021

Wrocławski Teatr Pantomimy im. Henryka Tomaszewskiego
Mów o sobie, tylko o sobie
z inspiracji opowiadaniem Grzech Tadeusza Różewicza
reżyseria: Daria Kopiec
dramaturgia: Martyna Wawrzyniak
choreografia: Anna Godowska
scenografia: Matylda Kotlińska
kostiumy: Patrycja Fitzet
muzyka: Aleksandra Gronowska, Patrycja Betley, Katarzyna Kapela
obsada: Artur Borkowski, Agnieszka Dziewa, Sandra Kromer-Gorzelewska, Anna Nabiałkowska, Monika Rostecka
premiera: 17.09.2021

TADEUSZ RÓŻEWICZ MATYLDA KOTLIŃSKA DARIA KOPIEC MARTYNA WAWRZYNIAK

ANNA GODOWSKA WROCŁAW

WROCŁAWSKI TEATR PANTOMIMY IM. HENRYKA TOMASZEWSKIEGO

Mów o sobie, tylko o sobie, reż. Daria Kopiec, Wrocławski Teatr Pantomimy im. Henryka Tomaszewskiego

Fot: Natalia Kabanow

Oglądasz zdjęcie 1 z 9

Bądź na bieżąco, dołącz do naszego newslettera

Dołącz

Nie jestem robotem

reCAPTCHA
Prywatność - Warunki

Dołączając akceptujesz naszą politykę prywatności oraz warunki korzystania z portalu zawarte w regulaminie.

Projekt „Ogólnopolski portal Teatralny.pl” jest finansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programów MKiDN, priorytet TEATR

